

Z právní praxe.

Přehled rozhodnutí nejvyššího soudu.

A. Ve věcech civilních.

(Květen—červen 1940.)

I. Občanské právo.

Výživné smluvní či ze zákona. — Výživné smluvené mezi manželi v době, kdy manželský svazek ještě trval, jest výživným ze zákona, měla-li by manželka nárok na výživné ze zákona bez zřetele na uzavřený smír, avšak stává se výživným smluvním, bylo-li smluveno i na dobu po rozvodu nebo rozluce manželství a manželka by ztratila nárok na výživné ze zákona — nehlédíc na smír — rozvodem nebo rozlukou ze své viny nebo bez viny manželovy. — Nároku na smluvní výživné nepřísluší exekuční výsady § 1, odst. 2 zák. čís. 314/20 ve znění zák. č. 177/24 Sb. (Rozh. ze dne 5. června 1940, R I 153/40.)

Smluvený zákaz zcizení a zatížení, váznoucí na nemovitosti podle § 364 c) obč. zák. nebrání vedení exekuce nucenou dražbou nemovitosti k vytvoření veřejných dávek (daní, poplatků) bez ohledu na to, zda nemovitost za ony dávky ze zákona ručí věcně či nikoliv a zda ony dávky požívají na nemovitosti přednostního pořadí. (Rozh. ze dne 3. května 1940, Rv I 476/40.)

Propustil-li hypotekární věřitel při převodu zatížené nemovitosti ideelní podíly zavazené nemovitosti ze závazku, neodpovídá ostatním spoluvlastníkům této nemovitosti za případnou újmu jim z toho vzešlou, že pohledávka byla vymáhána jen na nich, leč za předpokladu § 1295 II. o. z. Spojením pohledávky s dluhem jednoho ze spoludlužníků zaniká právo a závazek jen, pokud jde o tohoto spoludlužníka, nikoliv i vzhledem k ostatním spoludlužníkům. — Spoluvlastník zavazené nemovitosti se nemůže domáhati na hypotekárním věřiteli, aby svolil k výmazu pohledávky, pokud tato zanikla v osobě hypotekárního věřitele spojením a aby vydal v tomto smyslu extabulační prohlášení. (Rozh. ze dne 18. června 1940, Rv II 7/40.)

Zástavní právo, zapsané na ideální části nemovitosti, nelze rozšiřovati na celou nemovitost, třebaže se zápis stal v době, kdy celá nemovitost byla ve výhradním vlastnictví jedné osoby. — Zápisem zástavního práva pro převodní poplatek na části nemovitosti, která nebyla předmětem převodu, nepřetrhuje se promlčení přednostního práva zástavního pro převodní poplatek k převedené nemovitosti. (Rozh. ze dne 5. června 1940, R I 239/40.)

Oprávněný z výměnku nepozbývá práva domáhati se plnění výměnku na novém nabyvateli nemovitosti, třebaž výměnek byl z pozemkové knihy vymazán, věděl-li nový nabyvatel pozemku v době nabytí nemovitosti o tom, že výměnek na nemovitosti v době nabytí nemovitosti vázl a nepotomní vklad výmazu výměnku nestal se vůči oprávněnému dosud prapoplatným. (Rozh. ze dne 25. června 1940, Rv II 147/40.)

Zrušení spoluvlastnictví k náhrobnímu pomníku, zřízenému podle

úmyslu stran k ozdobě hrobu, nelze se domáhati dříve, dokud nelze podle příslušných předpisů překročiti k vykopání hrobu, aniž sejde za tohoto předpokladu na tom, že se spoluvlastníci nedohodli o době zákupu hrobu. (Rozh. ze dne 16. května 1940, Rv II 188/40.)

Regresní nárok podle § 896 obč. zák. se promlčuje ve všeobecné třicetileté lhůtě promlčecí, která počíná zaplacením solidárního dluhu. (Rozh. ze dne 30. května 1940, Rv I 446/40.)

Akcie, jejichž prodej byl neúčinným pro nedostatek souhlasu akciové společnosti, zůstaly dále vlastnictvím původního jejich vlastníka a přešly po jeho smrti na jeho dědice, resp. toho, jemuž byla pozůstalost na místě placení ve smyslu § 73 nesp. pat. přenechána. (Rozh. ze dne 12. června 1940, Rv II 191/40.)

Není-li smlouva o zcizení akcií platná a závazná, není platný a závazný zcizitelův závazek odevzdávati nabyvateli dividendu z akcií, je-li závazek ten jen důsledkem zcizení akcií. (Rozh. ze dne 22. května 1940, Rv II 104/40.)

Pokud je vdova po obecním zaměstnanci oprávněna domáhati se na obci, která nevyplácela dětem po jistou dobu vychovávací příspěvek podle zák. č. 16/1920 Sb., ač k tomu byla povinna, nároku z bezdůvodného obohacení podle § 1041 obč. zák. (Rozh. ze dne 14. května 1940, Rv I 72/40.)

Kupitel nepozbývá svého nároku na zrušení smlouvy z důvodu správy, nelze-li vadnou věc — třebaže zaviněním kupitelovým — vrátiti, ledaže kupitel znemožnil vrácení vadné věci takovým způsobem a za takových okolností, že podle zásad § 863 obč. zák. jest v tom spatřovati mlčky učiněné vzdání se nároku na zrušení smlouvy. — Tím, že kupitel neoznámil hrozící dražbu věci, kterou dal již dříve a důvodně prodateli k dispozici třetí osobě, již příslušelo vlastnictví k této věci, nezřekl se nároku na zrušení smlouvy. — Předpisu § 932 obč. zák. odpovídá, uplatňuje-li se nárok redhibiční, žalobní návrh na zrušení smlouvy, nikoliv na její prohlášení za neplatnou. — Je-li redhibiční nárok odůvodněn, lze žalobní žádosti, v níž žádá kupitel vrácení toho, co plnil, vyhověti, aniž je třeba předem vysloviti ve výroku rozsudku zrušení smlouvy. — Zrušení smlouvy z důvodu správy působí ex tunc. Prodateli náleží případný přírůstek nebo zlepšení věci, jakož zase jde na jeho vrub případné její poškození nebo její zánik. (Rozh. ze dne 9. května 1940, Rv I 29/40.)

Projevily-li strany v tržové smlouvě o části pozemku shodnou vůli, pokud jde o vytýčení hranic této části k parcele, od níž byla oddělena, je srovnalá vůle stran rozhodující pro otázku kupitelova vlastnictví ke koupené části pozemku a nikoliv zakreslení hranic původní parcely v mapě. Katastrální a pozemková mapa má pouze deklaratorní význam, nikoli konstitutivní. — Pouhé zakreslení rozlohy parcely v pozemkové a katastrální mapě, které se neshoduje se skutečným stavem, nechrání knihovního držitele, proti osobě, která drží určitou část pozemku na základě platného titulu řádným způsobem a bezelstně, nemá-li knihovní vlastník (držitel) parcely řádný důvod pro nabytí vlastnictví v rozloze uvedené v mapě. — Pokud vydražitel parcely nenabyl jejím příklepem dostatečného titulu pro nabytí oddělené části této parcely. (Rozh. ze dne 14. června 1940, Rv II 254/40.)

Uplatnil-li prodávatel za svého života právo zpětné koupě, může se jeho dědic domáhati exekucí výkonu tohoto práva prodatelem uplatněného a pravoplatně zjištěného rozsudkem. (Rozh. ze dne 30. května 1940, R I 219/40.)

Smlouva o převzetí zastoupení advokátem jest smlouvou o dílo; dílem jest tu provedení úkonu samého, nikoliv dostavení se chtěného výsledku. — Pokud nelze spatřovati zaviněnou nevědomost nebo nedostatek nále-

žité pozornosti a péče advokáta, zastává-li určitý názor v právní otázce ve sporu, vedeném jeho klientem jako žalobcem, aniž se připojí k názoru jinému. (Rozh. ze dne 16. května 1940, Rv II 137/40.)

Nebylo-li nic jiného ujednáno, vznikl nárok na odměnu ze smlouvy o dílo, třebaž byla smlouva uzavřena před zahájením vyrovnacího řízení o jmění objednatele díla, teprve skončením smlouvených prací a stalo-li se tak po zahájení vyrovnacího řízení, nepodléhá onen nárok účinkům vyrovnacího řízení. (Rozh. ze dne 18. dubna 1940, Rv I 305/40.)

Při plnění smlouvy o dílo nerozhoduje, zda dílo je objektivně upotřebitelné, nýbrž zda je upotřebitelné pro objednatele. — Náhodou, pro kterou se stalo dílo neupotřebitelným, jest i nastavší změna státoprávních poměrů, jež postihuje objednatele, bylo-li dílo dodáno před tím, než k náhodě došlo, podnikatele díla však, dodal-li pro své zaviněné prodlení dílo po té, kdy k náhodě došlo. (Rozh. ze dne 22. května 1940, Rv I 331/40.)

Upozornil-li zubní lékař učně, pokud se týče jeho otce, který ho zastupoval, při vstupu do učení pracem zubotechnickým, že mu nebude moci vydati výuční list, nýbrž pouze vysvědčení a že učeň nebude moci zahájit praxi jako technik (§ 1, odst. 4 zák. č. 303/1920 Sb. v doslovu vyhlášky č. 172/1934 Sb.), není učeň oprávněn domáhati se na lékaři náhrady za vykonané práce z důvodu, že jimi byl na základě nicotné smlouvy obohacen (§ 879, odst. 1 a §§ 1431, 1437 obč. zák.). (Rozh. ze dne 6. května 1940, Rv I 362/40.)

V tom, že majitelé domů posypávali chodníky před svými domy namísto obce, po té, kdy jejich povinnost tak činiti byla podle rozhodnutí nejvyššího správního soudu zrušena vyhláškou obce, v níž bylo uvedeno, že obecní zastupitelstvo i městská rada očekávají, že majitelé domů budou i nadále chodníky dobrovolně posypávat a že obecní úřad na ně apeluje, aby tak činili — nelze nepochybně spatřovati, že tak budou činiti trvale a v dosavadní míře; jejich opominutí v tomto směru není protiprávním činem, pro který by byli odpovědní náhradou škody. (Rozh. ze dne 31. května 1940, Rv I 532/40.)

Domáhá-li se nájemce náhrady škody, vzniklé mu pádem do šachty zdviže, že výtahové zařízení, do něhož chtěl vstoupiti a vyjeti do najatého bytu, špatně fungovalo, jde o uplatnění náhrady škody z nenáležitého plnění nájemní smlouvy v příčině používání zdviže a jest na pronajímateli, aby dokázal, že k úrazu došlo bez jeho viny. (Rozh. ze dne 26. dubna 1940, Rv I 274/40.)

Jest věcí řádného soudu, aby ve sporu, ježž obec vyvolá s tím nebo s těmi, kdož podle výroku správního úřadu jsou náhradou povinni, rozhodl i o míře náhrady vzhledem na poměr zavinění žalovaného nebo několika žalovaných ke škodě. — Správní úřad rozhoduje jedině o zásadě, je-li kdo náhradou povinen či nikoli. (Rozh. ze dne 14. května 1940, Rv I 244/40.)

Pravidlo, že ten, kdo nahradil škodu, kterou způsobil společně s jinými, má nárok na náhradu proti spoluvinníkům, neplatí, byla-li škoda způsobena úmyslně a postih by se přičil dobrým mravům. — Kdo zpronevěřil peníze, nemůže se domáhati na osobě, o níž tvrdí, že ho k zpronevěře navedla, náhrady poměrné škody, k jejimuž vrácení byl odsouzen. (Rozh. ze dne 4. června 1940, Rv II 212/40.)

Předpis § 1309 o. z. nepřichází v úvahu, spoluzavinil-li poškozený muž způsobený mu nezletilcem. (Rozh. ze dne 29. května 1940, Rv I 184/40.)

Za úraz pádem věci v místnosti neručí majitel podle § 1318 o. z. (Rozh. ze dne 10. května 1940, Rv II 162/40.)

Zřícení zdi (zazdívky) mezi dvěma místnostmi v domě pro vadnost

spadá pod předpis § 1319 o. z. — Za škodu tím způsobenou ručí držitel budovy podle § 1319 o. z., nevyvinil-li se způsobem v § 1319 o. z. uvedeným, třebaš vadnost zdi nebyla jedinou a výhradnou bezprostřední příčinou jejího zřícení, nýbrž též neopatrnost poškozeného. (Rozh. ze dne 14. června 1940, Rv I 143/40.)

Nelze uznati na odškodňovací nárok za ušlý nebo budoucně ucházející výdělek, nemá-li poškozený v době úrazu nebo alespoň v době vydání rozsudku soudy prvé stolice vůbec výdělek, ani pevný základ pro něj, podle kterého by se při normálním běhu věci dalo určití, že a kolik bude poškozenému ucházeti z jeho výdělku na uvedeném základě zjistitelného, kterého by dosahoval bez utrpěného poškození. V takovém případě nevznikla poškozenému zjistitelná a tudíž již k náhradě dospělá škoda na výdělku přes to, že in abstracto nastala buď ztráta nebo zmenšení výdělečné způsobilosti. Nelze přihlížeti k pouhým možnostem, založeným na domněnkách. — Pokud nelze přiznati studujícímu lékařství náhradu za částečnou ztrátu výdělečné způsobilosti pro případ výkonu povolání praktického lékaře. (Rozh. ze dne 9. května 1940, Rv I 515/39.)

Škůdce je zavázán poskytnouti poškozenému k nápravě způsobené škody prostředky, kterých k tomu účelu je objektivně třeba, aniž by se mohl dovolávati toho, že škoda s ohledem na zvláštní subjektivní poměry poškozeného (provedení bezplatné opravy motorového vozidla zaměštnanci poškozeného) nedosahuje výše požadované obecné ceny, která je pravidelně rozhodná pro ocenění (§ 306 obč. zák.). (Rozh. ze dne 24. dubna 1940, Rv II 150/40.)

Nárok na bolestné je jednotným nárokem z důvodů náhrady škody, jehož dospělost nastává dnem uplatňování důvodu náhradního nároku (§ 1417 obč. zák.) a který nelze co do úroků z prodlení děliti na jednotlivá období podle intensity bolestí neb počítati prodlení. Dospělost bolestného nenastává teprve pocitováním bolestí, nýbrž již způsobením tělesného poranění, jež pak bylo původem bolestí, při čemž nesejde na tom, zda byly bolesti pocitěny ihned nebo později. Má-li zranění za následek bolesti, jež potrvají i v budoucnosti, jest i k takovým bolestem při rozhodnutí o výši požadovaného bolestného hleděti, a přiznati z celkové stanovené částky úroky, jsou-li pro posouzení budoucích bolestí již předneseny určité skutečnosti, jež lze již v době rozhodnutí vyšetřiti. (Rozh. ze dne 9. května 1940, Rv II 81/40.)

Pro výši náhrady podle § 1327 obč. zák. jest rozhodující jen to, co oprávněným, o něž se usmrcený skutečně staral, ušlo a nesejde na tom, zda jsou tu ještě jiné osoby, vůči nimž usmrcený svoji zákonnou vyživovací povinnost neplnil. (Rozh. ze dne 5. června 1940, Rv II 258/40.)

Námítku započtení nelze uplatniti proti pohledávce, jež patří do výtěžku vnučené správy a jest vnučeným správcem vymáhána, nestřetly-li se pohledávky povinného a třetí osoby ve smyslu § 1438 obč. zák. před zavedením vnučené správy. Uvalením konkursu není dotčena exekuce vnučenou správou nemovitosti, zahájená dříve než v posledních 60 dnech před uvalením konkursu. (Rozh. ze dne 25. dubna 1940, Rv I 126/40.)

Oprávněný z pozemkové služebnosti může si do vydržcí doby započítati dobu, po kterou služebnost vykonával jeho pachtýř. Nejde o vzeprění se výkonu služebnosti ve smyslu § 1488 obč. zák., trpí-li oprávněný ze služebnosti cesty postavení kůlu, jenž jíždě nebrání, ze sousedské ochoty. (Rozh. ze dne 7. června 1940, Rv I 470/40.)

Třiletá promlčecí doba, uvedená v § 1488 o. z., počíná zásadně tím okamžikem, kdy se zavázaný vzepřel výkonu služebnosti. (Rozh. ze dne 11. června 1940, Rv I 539/40.)

Nestanoví-li stanovy jinak, může várečné právo trvati bez spojení s určitou nemovitostí; za tohoto předpokladu může vlastník právovárečného domu zciziti dům bez várečného práva a toto právo si může platně vyhraditi pro sebe. (Rozh. ze dne 7. června 1940, Rv I 657/39.)

Obci nepřisluší právo k rybolovu v řece jen proto, že je správkyní řeky, pokud protéká jejím katastrem. — Z pouhého chytání ryb příslušníky obce nebo osobami v obci prodlévajícími, ať již s policejním povolením na základě rybářského lístku či bez něho, nevyplývá pro obec držba práva rybolovu jako práva soukromého. — Rybářské lístky vydávané podle zákona ze dne 9. října 1885, č. 22 na rok 1885 z. z. pro Čechy jsou pouhým opatřením policejním a evidenčním; vydání nebo odepření jich nezakládá materiální právo. (Rozh. ze dne 21. května 1940, Rv I 89/40.)

Ustanovením § 45, odst. 1 posl. věta zák. č. 81/1935 Sb. byla bez jakéhokoliv dalšího omezení přesunuta odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorového vozidla na osobu, která převzala toto vozidlo do opravy, jsou-li jen splněny podmínky, že jde o provoz motorového vozidla touto osobou v době do převzetí až do odevzdání původnímu provozovateli. (Rozh. ze dne 29. dubna 1940, Rv II 34/40.)

Zřízení (strojní topič) státních drah, jemuž se narodilo dítě teprve po účinnosti zákona č. 103/1926 Sb. a vl. nař. č. 15/1927 Sb. (1. leden 1926) a který poté ovdověl, nemá nároku na podržení doplňovacího příspěvku podle § 193, odst. 4 uved. zák. a § 93, odst. 5 vl. nař. č. 15/1927 Sb. (Rozh. ze dne 6. května 1940, Rv I 98/40.)

Pojištění na život. Dala-li pojišťovna pojistníku otázky na závažné okolnosti nebezpečí písemně, rozhoduje vůči ní jen písemný projev pojistníka na tyto otázky, nikoliv, co z ústních odpovědí nebo jinak zvěděl její jednatel; pojistník má jen právo nastoupiti důkaz omluvy podle § 4, lit. c) zák. o poj. sml. — Předpisu § 46 zák. o poj. sml. se nemůže dovolávati pojistník, který sám vědomě nebo hrubou nedbalostí umožnil nesprávně nebo neúplně vyplnění dotazníku o závažných okolnostech jednatelem pojišťovny. — Lhůtu k odstupu od smlouvy jest v tomto případě počítati od doby, kdy pojišťovna vyšetřila pravý stav věci. (Rozh. ze dne 20. června 1940, Rv I 211/40.)

Jde o případ § 47 zák. o poj. smlouvě, předstíral-li agent pojišťovny při uzavření pojišťovací smlouvy pojistníku, že se pojišťovna postará o zrušení pojistky, kterou pojistník uzavřel s druhou pojišťovnou tak, aby z ní neměl žádných povinností a toto ujištění bylo podmínkou uzavření pojistné smlouvy. (Rozh. ze dne 17. dubna 1940, Rv II 412/39.)

Z předpisu § 58 zák. č. 81/1935 Sb. nelze dovoditi, že by směly pojišťovny jednostranně změnit pojišťovací smlouvy. — K přeměně pojistných smluv proti zákonné odpovědnosti z provozu motorových vozidel ve smyslu § 58 zákona č. 81/1935 Sb. může dojiti jen srovnalou vůli stran. (Rozh. ze dne 6. června 1940, Rv II 252/40.)

Přechod práv a povinností z pojistné smlouvy na nabyvatele pojištěné nemovitosti nastává podle § 64, odst. 1 zák. o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb. již zcizením nemovitosti a nikoliv teprve, bylo-li o tom učiněno oznámení pojistiteli. — Tím, že nabyvatel pojištěné nemovitosti oznámil zcizení pojistiteli, nepozbývá práva k výpovědi pojistného poměru podle § 65, odst. 2 dotč. zák. (Rozh. ze dne 13. června 1940, Rv I 538/40.)

Zcizením nemovitosti ve smyslu § 64 I zák. č. 145/34 Sb. jest již právní jednání samo (smlouva), jímž byla nemovitost zcizena. Možnost výpovědi pojistné smlouvy nastala již tímto zcizením, nikoliv teprve knihovním převedením vlastnictví nebo uvázáním se v držbu. (Rozh. ze dne 30. května 1940, Rv II 449/39.)

K účinnosti výpovědi pojišťovací smlouvy nabyvatelem nemovitosti podle § 65 (2) poj. zák. jest třeba, byla-li dána zmocněncem nebo zástupcem nabyvatelem, aby v projevu zmocněnce nebo zástupce nabyvatele při výpovědi smlouvy bylo jasně vyznačeno, že jednající nevystupuje a nejedná vlastním jménem, nýbrž jako zmocněnec nebo zástupce nabyvatele. (Rozh. ze dne 5. června 1940, Rv II 105/40.)

Stavební a bytová družstva. Možností opatřit si „dostatečný byt v domě vlastním nebo manželově nebo v domě, jehož jest spoluvlastníkem“ ve smyslu výnosu ministerstva sociální a zdravotní správy ze dne 27. dubna 1939, C 3210/7 — 4 jest míněna objektivní možnost nájemníka, bydlicího v nájemním domě obecně prospěšných stavebních sdružení, opatřit si takový byt. (Rozh. ze dne 18. června 1940, Rv I 679/40.)

Propuštění pozemků ze záboru a z řízení přidělového odnímá poznámce zamýšleného převzetí právní význam; byla-li poznámka záboru podle § 7 náhr. zák. vymazána, nastane takový stav právní, jako by poznámka ta nebyla bývala do knih vůbec zapsána. — Byl-li služební pozemek propuštěn rozhodnutím pozemkového úřadu ze záboru (§ 20 příř. zák.) a byla-li v důsledku toho vymazána poznámka záboru i poznámka zamýšleného převzetí státem, nelze ustanovení § 31 příř. zák. použití na nastalé vydržení služebnosti chůze a jízdy po sporné parcele a nesejde na tom, že toto věcné právo nebylo hlášeno ve lhůtě § 31 uved. zák. (Rozh. ze dne 29. dubna 1940, Rv I 137/40.)

II. Pracovní právo.

Zavázal-li se zaměstnanec (obchodvedoucí) zaměstnavateli, že nahradí všechny ztráty a manka jakkoli vzniklá, jde v případě, že ke ztrátám nebo k manku došlo, o otázku náhrady škody pro nesplnění smlouvy a nevyžaduje se důkaz zaměstnavatelovy zavinění. — Převzal-li zaměstnanec služební smlouvou ručení za sklad, nejde o smlouvu záruční podle § 1346 o. z. a není k převzetí takového ručení třeba písemné formy. (Rozh. ze dne 22. dubna 1940, Rv I 302/40.)

Vzal-li orgán akciové společnosti, výhradně příslušný k výpovědi pracovního poměru, alespoň dodatečně během výpovědní lhůty na vědomí výpověď, danou zaměstnanci pouze dopisem, podepsaným jedním členem správní rady a prokuristou, došlo tím k schválení výpovědi, jako by byla od původu právně účinná (§ 1016 obč. zák.). (Rozh. ze dne 22. dubna 1940, Rv I 1391/39.)

Zaměstnanec pověřený vyplňováním přihlášek zaměstnanců k pojišťovně se stal tím, že nesplnil zaměstnavatelův příkaz, aby se sám přihlásil k pensijnímu pojištění, případně, aby odeslal svoji přihlášku zaměstnavatelem podepsanou, nevěrným ve službě podle § 27, odst. 1 zák. č. 20/10 ř. z. a ručí zaměstnavateli za škodu tím způsobenou. Zaměstnavatel však tím, že na zaměstnance spoléhá a nepřesvědčil se, zda jeho rozkaz splnil, zanedbal sám potřebný dohled a spoluzavinil svou škodu. Vzájemný poměr spoluzavinění na škodě způsobené nepřihlášením zaměstnance k pensijnímu pojištění. — Dovolací soud nemůže přihlížeti k znalcovu posudku, pokud o jedné ze stran prohlásil, že pro těžkou a nevyhojitelnou duševní poruchu je již delší dobu nezpůsobilou k samostatné výdělečné činnosti, jestliže si sporné strany tuto skutečnost neosvojily, neucinily ji svým přednesem a naopak ještě tvrdily, že strana, již se posudek týkal, byla zdráva a práce schopná. — Zaměstnancův nárok proti zaměstnavateli pro nepřihlášení k pensijnímu pojištění lze přisouditi jen do doby vynešení rozsudku v prvé stolici, nikoliv i za dobu řízení odvolacího (v pra-

covních věcech) do vynesení rozsudku odvolacího soudu (§ 406 c. ř. s.). (Rozh. ze dne 27. května 1940, Rv I 591/40.)

I na zadržení nebo zkrácení přídatku ujednaného k původně smluvnému pevnému služnému zaměstnancem s jedním ze zaměstnavatelů jako zmocněncem všech zaměstnavatelů a další stejným způsobem ujednané remunerace se vztahuje ustanovení § 33 č. 2 zák. č. 154/1934 Sb., třebaš bylo dohodnuto vypláceti přídatok příležitostně (§§ 10, 53 uved. zák.). — Ustanovení § 33 č. 2 uved. zák. nečiní podmínkou pro předčasné vystoupení zaměstnance z pracovního poměru určité minimum nedoplatku platu nebo pevných požitků. — Je-li zaměstnavatel se zaplacením platu v prodlení, není třeba k uplatnění důležitého důvodu k předčasnému vystoupení zaměstnance z pracovního poměru podle § 33, č. 2 uved. zák., aby měl důvodnou obavu, že mu nedoplatek nebude vyplacen. — Předpis § 33, č. 2 uved. zák. nevyžaduje upomínky, ani poskytnutí dodatečné lhůty k zaplacení nedoplatků. (Rozh. ze dne 29. dubna 1940, Rv I 1444/39.)

Zaměstnanec (ředitel pojišťovny), který, aby zastřel pravý hospodářský stav podniku, vypustil z roční bilance premiové rezervy ve značné částce, čímž docílil zmenšení pasiv podniku o tuto částku, stal se nehodným důvěry zaměstnavatelovy (§ 34, odst. 1 zák. č. 154/34 Sb.). — K výkladu ujednání ve služební smlouvě o odstupném v případě výpovědi zaměstnance zaměstnavatelem. (Rozh. ze dne 17. června 1940, Rv I 728/40.)

Pokud nelze spatřovati nevěru zaměstnance (§ 34, č. 1 zák.) v tom, že stříhač v oděvníkém závodu opsal tabulku měř oděvů, fotograficky je rozmnožil a prodal stříhačům téhož závodu, když tito sami měli k tabulkám přístup a měli i možnost si je opsati. — Nedůvěra ve smyslu § 34 č. 1 zák. č. 154/1934 Sb. musí býti způsobena určitým jednáním nebo opominutím zaměstnancovým a nestačí pouhá obava zaměstnavatelova před nějakým jednáním zaměstnancovým v budoucnosti. (Rozh. ze dne 29. dubna 1940, Rv II 1/40.)

I když došlo k odkladu předčasného propuštění zaměstnance nebo k jeho podmíněnému propuštění z důvodu podle § 34, č. 6 zák. (urážka spoluzaměstnance — vedoucího úředníka) jen proto, že byla zaměstnanci dána možnost urážku odčinit, byl tím tento propouštěcí důvod prominut (§ 35, odst. 1 uved. zák.). — Prohlásil-li však zaměstnanec později, že na obsahu svého urážlivého projevu trvá, počíná lhůta ke zrušení pracovního poměru běžeti znovu (§ 35, odst. 2 uved. zák.). (Rozh. ze dne 6. května 1940, Rv I 228/40.)

Obsahuje-li kolektivní smlouva ustanovení, že se odměna za práci přes čas zúčtuje a vyplatí zaměstnancům koncem každého měsíce a že se tento nárok „promlčuje“, nebyl-li uplatňován hned při nejbližší příští výplatě služebních požitků, jest z toho, že zaměstnanec skutečně přijímal při prvních výplatách v měsíci týdenní mzdu bez námitek, souditi na jeho souhlas s vyúčtováním příslušné týdenní mzdy se vzdáním se každého dalšího nároku proti zaměstnavateli na zaplacení odměny za práci přes čas, vykonanou v předešlém měsíci. (Rozh. ze dne 4. června 1940, Rv I 489/40.)

Výklad ustanovení hromadné smlouvy pracovní ze dne 15. ledna 1934, ujednané se zaměstnanci pivovarů v Čechách, s dodatkem ze dne 17. prosince 1937 o odměně za práce přes čas. Byla-li hromadná pracovní smlouva pro strany závazná a její platnost v příčině zaměstnancových nároků z ní plynoucích nevylučitelná (§ 4 vl. nař. č. 89/39 Sb., vl. nař. č. 141/37 Sb.), lze úmluvu o paušalování odměny za práci přes čas pokládati za platnou jen tehdy, dostalo-li se tímto paušálem zaměstnanci za skutečně vykonanou práci přes čas téže odměny, jak mu byla hromadnou smlouvou

zaručena. Nemůže-li zaměstnanec sám platně sjednati nepříznivější smlouvu jednotlivou, nelze ani z jeho mlčení při výplatách usuzovati na to, že si nečiní nároku na určité mu příslušející částky, nebo, že se jich vzdává. (Rozh. ze dne 11. června 1940, Rv I 703/40.)

Rozhodnutí ministerstva sociální a zdravotní správy jako nadřízeného ústředního ústavu Ústřední sociální pojišťovny v Praze, jímž byla po dohodě s ministerstvem financí provedena změna služebního a disciplinárního řádu této pojišťovny ve smyslu § 25, odst. 3 vl. nař. č. 379/1938 Sb., jest rozhodnutím správního úřadu vydaným v oboru jeho působnosti, které je pro soudy závazné. — Vdaná zaměstnankyně, jejíž služební poměr s Ústřední sociální pojišťovnou byl v důsledku zmíněného rozhodnutí ministerstva sociální péče, uvedeného ve skutek a uveřejněného výměrem této pojišťovny, zrušen po jednoměsíční výpovědi, nemá nároku na plat za dobu, která měla uplynouti do skončení pracovního poměru po výpovědi, odpovídající dosavadnímu ustanovení služebního a disciplinárního řádu. (Rozh. ze dne 20. května 1940, Rv I 493/40.)

Služební poměr úředníků okresních záložen hospodářských. Pokud nelze přihlížeti k zásadám trestního řádu v disciplinárním řízení proti úředníkům okresních záložen hospodářských. Soud při řešení sporu o požitky a nároky jednotlivého úředníka okresní záložny hospodářské je oprávněn přezkoumati disciplinární název, vydaný disciplinární komisí této záložny jak po stránce formální tak i po stránce věcné. Ředitelství okresní záložny hospodářské není vázáno návrhem disciplinární komise na potrestání provinilého úředníka. Neuměrnost uloženého disciplinárního trestu. (Rozh. ze dne 3. června 1940, Rv I 361/40.)

Předpis § 16, odst. 2 zákona č. 131/1931 Sb. ve znění § 1 vl. nař. č. 280/1938 Sb. dovoluje povolati, není-li přisedících téhož povolání, jako jsou strany, přisedící podobného povolání a není-li takových, přisedící, téhož nebo aspoň podobného oboru, jak jsou strany, nedovoluje však povolati, není-li ani těchto ani oněch přisedících, tím méně pak, nejsou-li jen právě soudu k dispozici, přisedící jiné. Nesejde na tom, že by se bez přivzetí jiného přisedícího ústní jednání nebylo mohlo konati. (Rozh. ze dne 27. května 1940, Rv I 177/40.)

III. Právo obchodní.

Požadavku písemnosti kartelové úmluvy podle § 2 uved. zák. jest vyhověno i tehdy, nachází-li se podpis, a je-li smluvní stranou firma, firemní podpis, na jiné listině, než oné, jež obsahuje podmínky této úmluvy, je-li z této jiné listiny, opatřené řádným podpisem strany, nepochybné, že obsahuje projev její smluvní vůle o přístupu ke kartelu. Chybí-li na listině obsahující projev smluvní vůle firmy o přístupu ke kartelu její firemní podpis, nemohou jinaká prohlášení firmy, postrádající zákonem žádané formy písemnosti (§ 2 uved. zák.), ani její jednání jako konkludentní činy, nahraditi chybějící náležitosti písemnosti, již je třeba k platnosti kartelových úmluv. — Je-li pro nedostatek písemné formy při jejím uzavření neplatná podstaná část kartelové úmluvy, jsou neplatné i ostatní vedlejší ustanovení této úmluvy. (Rozh. ze dne 22. května 1940, Rv I 69/40.)

VI. Civilní řízení sporné.

Nepřípustnost pořadu práva pro žalobu, již se knihovní věřitel domáhá na Protektorátu Čechy a Morava z důvodu bezdůvodného obohacení částky, o niž se na újmu žalobce dostalo při rozvrhu nejvyššího podání tomu to více proto, že přihláška nedoplatků daní k rozvrhovému řízení byla

nesprávná a nezákonná, ježto prý platby dlužníka na daně nebyly správně vyúčtovány. (Rozh. ze dne 19. června 1940, R II 89/40.)

Požadavku písemnosti podle čl. XIV., odst. 1, č. 3 první věta uvoz. zák. k c. ř. s. vyhovuje, byly-li mezi stranami vyměněny a podepsány závěrečné listy, obsahující doložku o výlučné příslušnosti rozhodčího soudu bursovního. (Rozh. ze dne 9. května 1940, R I 202/40.)

Povinnost zmocněnčova vytčena v § 36, odst. 2 c. ř. s., trvá jen při výpovědi plné moci, nikoliv i při jejím odvolání zmocnitelem. (Rozh. ze dne 3. května 1940, Rv I 171/40.)

Jde o žalobu určovací ve smyslu § 228 c. ř. s., je-li předmětem žalobního žádání určení, že výpovědi došlo ke zrušení veřejné obchodní společnosti, a nikoliv, aby bylo teprve rozsudkem toto zrušení vysloveno. — Věřitel společnosti, který vedl exekuci na podíl, jenž případně při zrušení společnosti tomuto společníkovi a jenž pak společnost za účelem svého uspokojení vypověděl, má právní zájem na brzkém určení, že společnost je zrušena, popírá-li společnost, že výpověď se stala náležitě a že je účinná. (Rozh. ze dne 29. dubna 1940, Rv I 55/40.)

Nabylo-li usnesení o odmítnutí žaloby, podané u nepříslušného soudu, nebyvši napadeno opravným prostředkem, právní moci a byl-li též soud, u něhož byla žaloba znovu ve lhůtě podle § 232, odst. 3 c. ř. s. podána nepřislušným, ztrácí žalobce, došla-li jeho žaloba k soudu příslušnému teprve po uplynutí uvedené lhůty, hmotněprávní výhod, spojených s podáním žaloby. (Rozh. ze dne 20. června 1940, Rv I 181/40.)

Soudy nejsou ve sporu, ve kterém úrazová pojišťovna dělnická uplatňuje proti osobám odpovědným za provoz motorového vozidla náhradní nárok podle § 47, odst. 2 zák. o úr. poj. vázány mezitímním rozsudkem, kterým bylo ve sporu poškozeného pojištěnce proti těmže osobám o náhradu škody z úrazu uznáno, že tento nárok pozůstává po právu. (Rozh. ze dne 14. června 1940, Rv II 217/40.)

Jde o zmatečnost řízení podle § 477, č. 4 c. ř. s., ustanovil-li soud ve sporu, přerušením pro úmrtí žalovaného a pro nastalou nezpůsobilost jeho právního zástupce k zastupování před soudem (§ 155, odst. 1 c. ř. s.) k návrhu žalobce k dalšímu jednání opatrovníka (§ 811 obč. zák., § 155 c. ř. s.) v době, kdy byla již v pozůstalostním řízení po žalovaném přijata na soud dědická přihláška přihlásivšího se dědice a ustanoven mu pro jeho nezletilost zákonný zástupce. (Rozh. ze dne 27. května 1940, Rv I 259/40.)

Jde o vadnost odvolacího řízení, zamítl-li odvolací soud žalobu o uznání otcovství jen na základě výsledku provedené krevní zkoušky, aniž při tom již hodnotil svědeckou výpověď nemanželské matky, na základě již soud prvního stádia zjistil, že nemanželská matka souložila v kritické době jen se žalovaným. (Rozh. ze dne 22. května 1940, Rv I 602/40.)

I pro řízení o odmítnutí soudců platí předpisy §§ 514 — 528 c. ř. s., a to v občanských věcech právních přímo, ve věcech exekučních obdobou (§ 78 ex. ř.); mohou proto rekursy proti rozhodnutím vydaným v řízení o odmítnutí soudců podávati ústně do protokolu jen strany, které nejsou zastoupeny advokáty. (§ 520, odst. 1 c. ř. s.) (Rozh. ze dne 23. dubna 1940, R I 235/40.)

Odmítnutí dovolacího rekursu proto, že neobsahuje návrh, jak má nejvyšší soud rozhodnouti a okolnost ta není zřejmá ani z obsahu dovolacího rekursu. (Rozh. ze dne 25. června 1940, R II 115/40.)

To, že žaloba a rozsudek, podle něhož se vede exekuce, nebyly doručeny jeho právnímu předchůdci, nemůže ani universální sukcesor povinného uplatňovati žalobu podle § 39, č. 5 ex. ř., nýbrž toliko žalobou

pro zmatečnost podle § 529 č. 2. c. ř. s. (Rozh. ze dne 26. dubna 1940, Rv I 358/40.)

Předpis § 541, odst. 2 c. ř. s., podle něhož jest hlavní věc po povolení obnovy znovu projednati jen potud, pokud výsledky dosavadního jednání jsou postiženy důvodem povolené obnovy, platí i v případě, nastala-li vzhledem k změně v osobě soudece nutnost provést jednání znovu podle § 412, druhý odstavec c. ř. s. (Rozh. ze dne 27. června 1940, R I 331/40.)

Udání jména a bydliště zmocněnce pro doručování jest součástí mimo-soudní výpovědi a musí se státi již ve výpovědi, pokud se týče v oznámení podle § 565 (2) c. ř. s. Nestalo-li se tak, nelze tuto vadu napravit postupem podle §§ 84, 85 c. ř. s. — V námitkách proti výpovědi lze uplatnit nejen hmotněprávní, nýbrž i formálněprávní námitky. (Rozh. ze dne 20. června 1940, Rv I 819/40.)

Před vyrozuměním stran o tom, koho rozhodci zvolili za předsedu, nelze pokládati jeho u s t a n o v e n í za právně účinné. Měl-li podle smlouvy o rozsudím býti rozhodčí výrok vnesen do určité lhůty, jest počátek této lhůty počítati od právně účinného ustanovení vrchního rozhodce. — Předpisu § 587, odst. 1 c. ř. s. o povinnosti rozhodčích slyšeti strany bylo vyhověno tím, že strana podala rozhodčímu soudu vyjádření k věci, která je předmětem rozhodčího řízení. Uvedený předpis nestanoví, jakým způsobem se má státi právní slyšení stran. Pokud a do jaké míry měli rozhodci vzít zřetel k obsahu podání strany, spadá do vlastního řízení před rozhodci (§ 587, odst. 1 druhá věta c. ř. s.); vadu v tomto řízení však nelze s úspěchem vytýkati jako důvod bezúčinnosti rozhodčího výroku. Neúplnost rozhodčího výroku nezakládá důvod jeho bezúčinnosti podle § 595, č. 5 nebo č. 6 c. ř. s. (Rozh. ze dne 5. června 1940, Rv II 270/40.)

Český honební zákon ze dne 1. června 1866, č 49 z. zák. Člen smluvčího soudu honebního, jenž přijal tuto funkci, jest povinen potvrditi svým podpisem právní moc a vykonatelnost nálezu smluvčího soudu a může býti o splnění této povinnosti žalován. (Rozh. ze dne 26. června 1940, Rv I 128/40.)

Príslušnost rozhodčího soudu podle § 10 vl. nař. č. 281/1938 Sb. pro spory o náhradu škody mezi nepřímým dodavatelem a podnikatelem stavby pro bývalý Československý stát. (Rozh. ze dne 15. května 1940, R I 709/39.)

V. Nesporné řízení.

Děd nezletilého dítěte, jež má u sebe ve výchově, jest oprávněn k rekursu do usnesení, jímž mu bylo uloženo podle § 142 o. z., aby je vydal manželskému otci dítěte. (Rozh. ze dne 22. května 1940, R I 191/40.)

Rozhoduje o žádosti za povolení změny rozvodu v rozluku podle § 17 rozl. zák., jest soudece povinen zkoumati, zda šlo skutečně o rozvod nedobrovolný ve smyslu §§ 107, 109 obč. zák., nikoliv o zastřený rozvod dobrovolný. (Rozh. ze dne 14. května 1940, R I 220/40.)

Řízení o rozluku manželství podle § 17 rozl. zák. jest přerušiti, byla-li podána žaloba o obnovu řízení o rozvod manželství, jíž se žalobkyně domáhá toho, že nové okolnosti jsou s to přivoditi nalezení na převážnou vinu navrhovatelovu a tím zamítnutí žaloby oprené o hluboký rozvrat manželství. (Rozh. ze dne 26. června 1940, R I 303/40.)

Bylo-li svěřeno notáři projednání pozůstalosti, jest notář oprávněn provést podle § 125 nesp. pat. též výslech účastníků, na jehož základě pak soud sám rozhodne, komu z dědiců pro odporující si přihlášky přikazuje úlohu žalobce. Účastníci nesporného řízení nemusí býti slyšeni osobně; byli-li slyšeni jejich zmocněnci, bylo zásadě o nutnosti slyšení

účastníků (§ 41, lit. g) nesp. říz.) plně vyhověno. (Rozh. ze dne 18. dubna 1940, R I 120/40.)

Bylo-li pozůstalostním soudem povoleno oddělení celé pozůstalosti od jmění dědicova a byl-li zřízen opatrovník této celé pozůstalosti, je tento opatrovník povolán k tomu, aby zastupoval pozůstalost i v jejich pasivních sporech. K otázce dodatečného schválení vedení rozepře zákonným zástupcem pozůstalosti. (Rozh. ze dne 26. června 1940, Rv I 988/39.)

Dědická dohoda, v níž se manželka zůstavitelova jako přejímatelka zavázala, že statek patřící celý do pozůstalosti, přenechá právním jednáním mezi jinými nebo na případ smrti některému z potomstva zůstavitelova, že svoluje ke knihovnímu vkladu omezení svého práva s nemovitostí nakládati a že, nedostojí-li tomuto závazku, přísluší po její smrti právo ujmouti se statku potomkům zůstavitele v tom pořadí, jaké stanoví zákon o rolnických usedlostech dědičných pro povolání nápadnictví. —, není právním důvodem dědickým podle § 799 obč. zák. a nemůže být i o ni opřena dědická přihláška (§ 121 nesp. pat.). Touto dohodou nebyla zřízena pravá fideikomisární substituce (§ 608 obč. zák., nýbrž jen smluvní omezení přejímatelky po způsobu fideikomisární substituce. Práva z tohoto smluvního omezení lze uplatnit toliko sporem. (Rozh. ze dne 26. června 1940, R I 52/40.)

Vzdání se dědictví, má-li být účinné vůči pozůstalostnímu soudu, musí se státi vůči tomuto soudu; v takovém případě není potřebí k němu formy notářského aktu. Soukromé prohlášení o vzdání se dědictví jest slibem darovacím, k jehož účinnosti jest potřebí formy notářského aktu. (Rozh. ze dne 9. května 1940, Rv I 226/40.)

K povolení poznámky podle § 8 vl. nař. č. 87/1939 Sb. stačí pouhý návrh příslušného správního úřadu. Knihovní soud není oprávněn zkoumat, byla-li nucená správa podle vl. nař. č. 87/1939 Sb. ustanovena právem nebo ne. (Rozh. ze dne 7. května 1940, R I 164/40.)

Vyhověl-li rekursní soud částečně stížnosti dlužníků do stanovení odhadní ceny pozemků tak, že odhadní cenu částečně zvýšil, jde o souhlasná usnesení v části, pokud se jí dlužníci domáhají přiznání ještě vyšší odhadní ceny, než určil rekursní soud a není dovolací jejich rekurs v této části přípustný. (Rozh. ze dne 18. dubna 1940, R I 184/40.)

VI. Exekuční řízení.

Soudní exekuci nelze vykonati nálezy rozhodčího výnosu, zřízeného podle §§ 14, 122, 123 živn. ř. (Rozh. ze dne 27. června 1940, R I 346/40.)

Mimosoudní výpověď jest exekučním titulem podle § 1, č. 18 ex. ř. jen tehdy, je-li prokázáno mimo jiné listinami majícími vlastnost dotčenou v § 565, odst. 3 c. ř. s., že byla vypovídánému, resp. všem vypovídáným doručena. Nestačí, byl-li zpáteční lístek o doručení doporučeného dopisu, obsahujícího výpověď danou manželům, podepsán pouze manželkou jako příjemcem. V takovém případě nelze povolit exekuci nuceným vyklizením ani proti manželé, ohledně něhož je doručení výpovědi prokázáno. Najali-li manželé věc společně a tvoří jednotnou smluvní stranu, lze jim dáti výpověď z nájemní smlouvy jen společně, nikoliv jen jednomu z nich. (Rozh. ze dne 28. května 1940, R II 93/40.)

Ustanovení § 6 vl. nař. č. 86/36 Sb. neodporuje ustanovení § 15 ex. ř., nýbrž provádí jen zásadu stanovenou v odst. 1 téhož paragrafu. Dlužník je oprávněn k rekursu proti povolení exekuce, třebaže může návrhem na zrušení exekuce dosíci zrušení exekuce. Nepřiložení prohlášení úřadu ve smyslu § 6, odst. 2 vl. nař. č. 86/36 Sb. k exekuční žádosti je nedostatkem

věcným, jež nelze odstraniti postupem podle § 84 c. ř. s. (Rozh. ze dne 7. června 1940, R II 96/40.)

„Osobou dražbu pořáající“ ve smyslu Oběžníku zemského úřadu v Praze z 21. listopadu 1939 č. 929/1 odd. 28a) z r. 1939 uveř. ve Věstníku min. sprav. z r. 1939, str. 137—139 Sdělení č. 55, jest při exekuční dražbě nemovitosti exekuční soudce (u movitých věcí orgán provedením dražby pověřený). Tento jest oprávněn obrátiti se na příslušný úřad o povolení výjimky podle § 3 nařízení o zákazu zvýšení cen č. 175/39 Sb. a o rozhodnutí, zda a v jakém rozsahu je přípustné vyšší podání. Účastníkům exekučního řízení není tím bráněno, aby sami zakročili u příslušného úřadu (Rozh. ze dne 29. května 1940, R I 260/40.)

Přešla-li vnučená správa nemovitostí ve správu prozatímní, náleží, nebylo-li v dražebních podmínkách něco jiného stanoveno, užítky, splatné před příklepem do podstaty vnučené správy, kdežto užítky, splatné po příklepu, náleží do podstaty správy prozatímní. (Rozh. ze dne 23. dubna 1940, R I 183/40.)

Pojistné placené za osoby zaměstnané v živnostenském podniku povinného požívá přednostního práva zástavního na nemovitosti povinného jako daň výtěžková, jde-li o zaměstnance v zemědělském podniku však jako daň pozemková. (Rozh. ze dne 10. května 1940, R I 234/40.)

I toho, kdo po složení exekučně přikázané pohledávky u soudu poddlužníkem si činí na složenou částku nárok, jest pokládati za účastníka rozvrhového řízení, jestliže se se svým nárokem k rozvrhovému řízení přihlásil, třebaš ho poddlužník neoznačil při svém složení přikázané pohledávky k soudu. Exekuční soud není oprávněn řešiti v rozvrhovém řízení o pohledávce složené k soudu otázku, zda věřiteli přísluší nárok na rozvrhovanou částku, závisí-li rozhodnutí o této otázce na řešení sporných skutečností. (Rozh. ze dne 7. května 1940, R I 215/40.)

Je-li skutkový podklad zcela nesporný, může exekuční soud při vyřízení odporu rozhodnouti také právní otázku, zda placením nastal zánik veřejnoprávní pohledávky. — Nebyla-li pohledávka, přikázaná v rozvrhu nejvyššího podání (pojistné nemocenské pojišťovny), náležitě doložena podle předpisu § 210 ex. ř., je věřitel, který má na tom zájem, oprávněn napadati z toho důvodu rozvrhové usnesení rekusem, i když neuplatnil tento důvod odporem. (Rozh. ze dne 25. června 1940, R I 361/40.)

Exekuční soud jest oprávněn při rozvrhu nejvyššího podání k odporu zadnějšího věřitele zkoumati materiální platnost i formálně pravoplatného vkladu. — Trebas došlo k zajištění přímých daní za účinnosti zákona o přímých daních nikoliv podle § 284 a násl. řeč. zák., nýbrž záznamem podle dv. dekr. ze dne 18. září 1786, č. 577, lit. c), 24. října 1806, č. 789 Sb. s. z. a § 38, lit. c) knih. zák. (čl. II, odst. 1, č. 2 uv. ust. k zák. o přímých daních), nemohou účastníci dražebního řízení s úspěchem vznésti podle § 213 ex. ř. odpor proti tomu, aby se k záznamu přihlíželo, jedině proto, že byl povolen v rozporu s předpisy zák. o přímých daních podle řeč. dv. dekrétů a § 38 c) knih. zák., stal-li se záznam daní pravoplatný. (Rozh. ze dne 26. dubna 1940, R I 197/40.)

Vyloučením věcí z exekuce podle § 251, č. 6 ex. ř. zaniká i zákonné právo zástavní podle § 1101 obč. zák. k těmto věcem a neobživne, i když ony věci byly exekučně znovu zabaveny v době, kdy jich nebylo již používáno v místnostech dlužníkůvých. (Rozh. ze dne 27. června 1940, R I 372/40.)

K povolení exekuce pro pohledávku za státem jest třeba, aby vymáhající věřitel v návrhu na exekuci tvrdil a osvědčil, že mu byla pohledávka

k výplatě odepřena právě tím úřadem, jenž byl úřadem poukazujícím a likvidujícím. (Rozh. ze dne 22. června 1940, R I 319/40.)

Zvláštní ustanovení § 296 ex. ř. o zabavení pohledávek z pojistek, znějících pro majitele nebo doručitele nepřichází v úvahu, jde-li o exekuci na pohledávku ze životní pojistky již k výplatě připravenou a zlikvidovanou.

Pro takovou exekuci platí předpis § 294 ex. ř. (Rozh. ze dne 22. května 1940, R I 227/40.)

Nejde-li podle exekučního titulu (rozsudku) o exekuční vynucení zrušení společenství k nemovité věci soudní dražbou (§ 352 ex. ř.), nýbrž o dodržení dohody, sjednané mezi stranami o prodeji jejich majetku dobrovolnou dražbou za určitých smluvných podmínek, není k povolení a provedení dobrovolné dražby v nesporném řízení potřebí předchozího povolení exekuce. (Rozh. ze dne 3. května 1940, R II 70/40.)

Živnost vyučování stříhů, aranžování modelů a všeobecné průpravy pro osoby živnosti krejčovské řádně již vyučené, kterou vede dlužník sám, není podnikem, který by mohl býti předmětem exekuce (§ 341 ex. ř.). Význam zabavení oprávnění k provozu uvedené školy. (Rozh. ze dne 26. června 1940, R I 781/39.)

VII. Řízení konkursní a vyrovnací.

I věřitel úpadcův, který učinil návrh na prohlášení konkursu o jmění dlužníka, jest konkursním věžitelem, třeba nepodal přihlášku své pohledávky ke konkursu. — Lhůta k rekursu do usnesení konkursního komisaře o schválení účtu ze správy (§ 124 k. ř.) počíná doručením usnesení účastníkům řízení (všem konkursním věřitelům); předpis § 190, odst. 2 k. ř. tu neplatí. (Rozh. ze dne 22. května 1940, R I 247/40.)

Zcizení nemovitostí, náležejících do konkursní podstaty, je oprávněn naříditi (povoliti) jen konkursní komisař; o výkon jest dožádati exekuční soud. Exekuční řízení nucenou dražbou povolené exekučním soudem na návrh správce konkursní podstaty je nezákonné. (Rozh. ze dne 6. června 1940, R I 285/40.)

Do souhlasných usnesení nižších soudů o rozvrhu výtěžku, docíleného prodejem zvláštní podstaty z volné ruky, není dalšího opravného prostředku. (Rozh. ze dne 13. června 1940, R II 104/40.)

Novými skutečnostmi, jež lze podle § 192 (1) konk. ř. v rekursu uváděti, jsou jen ty skutečnosti, které tu již byly v době rozhodnutí prvního soudu. (Rozhl. ze dne 29. dubna 1940, R I 233/40.)

Právními jednáními ve smyslu odpůřčího řádu jsou nejen jednání pozitivní, nýbrž i opominutí, nejen jednání smluvní, nýbrž i jednání (opominutí) procesní. I nepodání žaloby propachtovatele o vrácení pachtovného předmětu podle § 569 c. ř. s. k zamezení obnovení pachtovní smlouvy, může býti odporovatelným procesním opominutím, jsou-li dány ostatní zákonné předpoklady. Zkrácení věřitelů je dáno, je-li propachtováním předlužených pozemků odňata jediná možnost dosíci uspokojení z výtěžků hospodaření. (Rozh. ze dne 7. června 1940, Rv I 569/40.)